

Modum Bads Samlivssenter

”HVA MED OSS?”

*Et prosjekt om foreldrenes samliv
i familier med barn med nedsatt funksjonsevne*

Bakgrunn for prosjektet:

Modum Bad, Samlivssenteret, satte våren 2002
etter oppdrag fra Barne- og familiedepartementet i Norge i gang
prosjektet
”Hva med oss?”.

Prosjektet var treårig, og hadde to store hovedmål:

- Utvikle og utprøve spesielt tilrettelagte samlivskurs for par som har barn med funksjonshemming
- Bidra til kompetansestyrking i aktuelle fagmiljøer, og stimulere til nettverksbygging på det regionale og lokale plan

Våre antagelser:

”Det er til beste for barna med funksjonshemming
at foreldrene tar vare på sitt parforholdet”

Og

”Omsorg for sine barn er å ta vare på seg selv”

PROSJEKTLEDELSE 2002-2004

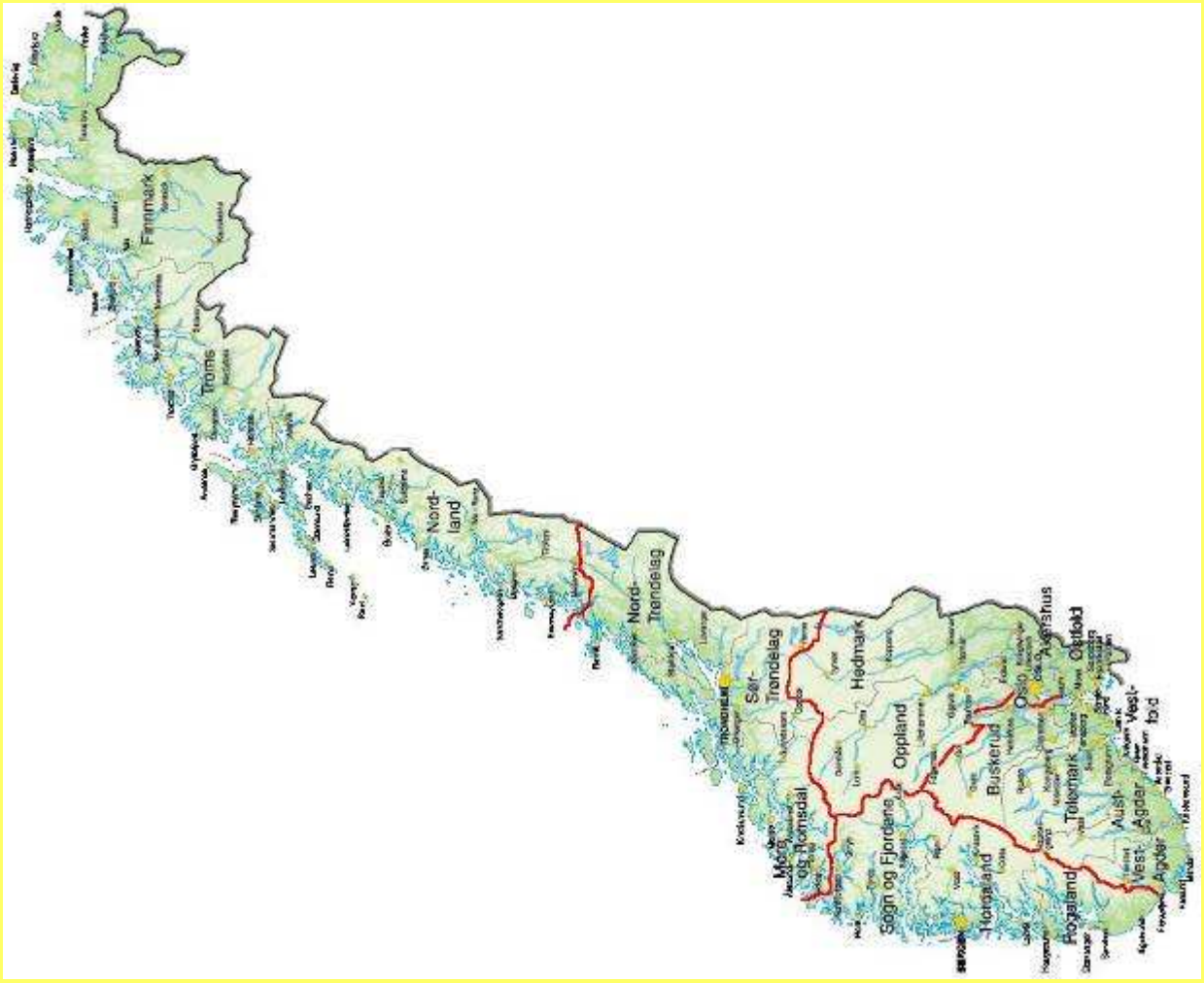
Egil Halleland- prosjektleder

Marianne Bie- prosjektmedarbeider

Gunnvor Ek- prosjektmedarbeider

+

5 regionale team

Prosjektledelsen og de regionale lederne i prosjektet
På prosjektmøte på Røros. I kirketårnet.

Samlivssenteret er en avdeling under Modum Bad

Samlivssenteret fungerer som et nasjonalt kompetansesenter på forebyggende arbeide på områdene familie og samliv

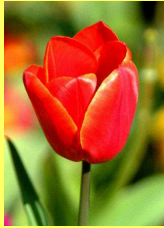
PROSJEKTETS MÅL:

- Prosjektets hovedmål er å prøve ut parkurs med aktuelle tema for par med funksjonshemmede barn. Det er viktig å finne ut om den innsikten parene får på kursene er til hjelp for parene og om det gir dem verktøy, kunnskap og mestringsstrategier for å forbedre parforholdet.
- Å bidra til en god kommunikasjon i parforhold og å forhindre parrelaterte konflikter i familier.
- Å ivareta parforholdet i en utfordrende hverdag.

DETTE BLE GJORT VED Å:

- Utvikle og tilby to typer parkurs, en dags kurs og weekend kurs for foreldre med funksjonshemmede barn.
- Gjøre kursene tilgjengelige for par over hele landet.
- Rekruttere og etablere kontakt med Familievernkontor i alle fem helseregioner i Norge. Hvert kontor skulle ha minst en person som var ansvarlig for å bygge opp kompetanse på dette området.

PROGRAM FOR HELGESAMLING I "Hva med oss"

Fredag – vi møtes

- Kl. 18.00 Velkommen til samlingen
Vi presenterer oss

- Kl. 19.00 Innledning til samlingen

- Kl. 21.00 Middag

-
-

Lørdag - en dag om kommunikasjon, samarbeid og følelser

Kl. 09.30
lås

Kommunikasjon som nøkkel eller

*Hva kjennetegner et godt samliv?

* Faresignaler i kommunikasjonen

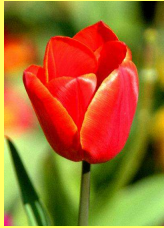
*Et samtaleverktøy for å bedre
kommunikasjonen

Kl. 12.30

Lunsj

Kl. 14.30

De sammensatte følelsene

Kl. 16.00

Kaffe og en rusleturoppgave

Kl. 17.00

Intimitet, sensualitet og seksualitet.

Kl. 18.00

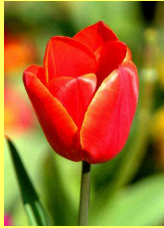
Refleksjoner over dagen

Kl. 18.30

Slutt

Kl. 20.00

Middag

Søndag - en dag om livsrom, oppgjør og vennskap

-

-

Kl. 10.00

Når vi trækker på hverandre

Kl. 11.30

Å skape livsrom for alle i familien

Kl. 13.00

Lunsj

Kl. 14.30
humor

Betydningen av vennskap, glede og

Søndag, forts.

Kl. 15.30

Refleksjoner ved slutten av samlingen

Evaluering

Kl. 16.00

Avslutning

SAMMENDRAG AV SLUTTRAPPORT:

Måloppnåelse

- Det er utviklet kursprogram for både endags- og weekendkurs som man har prøvd ut i alle regioner. Programmet er laget både i papir- og Power-point versjon.
- Egne regionansatte fra familievernet har ledet arbeidet innen hver region, og har etablert et nettverk av samarbeidsinstanser.
- 1600 foreldre fordelt på 740 par og ca. 120 enkeltpersoner har deltatt på samlivskurs i prosjektets regi.

- Omlag 1000 fagpersoner har deltatt på kompetansestyrkende kurs. I tillegg har det vært en rekke samarbeidsmøter sentralt, og i regionene.
- Det er gjennomført egne kurslederkurs innen alle regioner for totalt 83 fagpersoner. Svært mange av deltakerne kom fra familievernet.

- Prosjektets ledelse og medarbeidere har deltatt med innlegg på en rekke seminarer og konferanser arrangert av andre faginstanser
- Det er etablert samarbeid med flere av landets kompetansesentre og Lærings- og mestringssentre.
- Prosjektleder har vært medlem av prosjektgruppa for Familieprosjektet ved Kompetansesenteret for Læring og mestring, Aker Universitetssykehus.
- Prosjektet har hatt et nært samarbeid med brukerorganisasjoner

Det er opprettet et eget SAMARBEIDSFORUM for prosjektet, bestående av ulike fagtjenester og brukerorganisasjoner.

Dette er også en del av prosjektets nettverksarbeid

- Det er opprettet et eget NETTSTED for foreldre, brukerorganisasjoner og fagpersoner/instanser:

www.hvamedoss.no

- En stor LANDSKONFERANSE ble gjennomført i februar 2003 som bidrag til å synliggjøre disse familienes situasjon. 240 representanter fra faginstanser og brukerorganisasjoner deltok.

- En MIDTVEISEVALUERING med representanter Bane og FamilieDepartementet, brukerorganisasjoner og faginstanser ble gjennomført i juni 2003

- Prosjektet har samarbeidet med NFU (Norsk forbund for psykisk utviklingshemmede) om utvikling av SELVSTUDIEMATERIELL for par som har barn med utviklingshemning.
- Informasjon og fagstoff til aviser, radio, TV, og fagtidsskrifter

- Det er avgjørende viktig å ha et nært samarbeid med brukerorganisasjoner
- Erfaringer viser at kurs må planlegges og offentliggjøres i svært god tid før det skal avholdes, helst et halvt år i forkant
- Både par som har deltatt og kursledere mener at helgekurs er best
- Det er viktig å kunne tilby samlivskurs som tar utgangspunkt i disse familienes spesielle situasjon, selv om mange opplever at de har et tilnærmet ”normalt” liv på linje med andre familier

- Mange par som har barn med funksjonshemming, har nytte av at myndighetene og hjelpeapparatet legitimerer betydningen av å ta vare på eget parforhold ved å formidle kunnskap om at dette også har positive ringvirkninger for barna
- Kursdeltakerne etterspør oppfølgingsmuligheter i form av kurs, samtalegrupper og terapi
- Tverrfaglig samarbeid bidrar til et mer koordinert og helhetlig tilbud, fordi de samarbeidende instanser blir kjent med hverandres arbeidsområder, og lettere kan oppdage hvilke behov som er udekket, eller som må imøtekommes på en bedre måte.

Kommentarer fra kursdeltagerne:

”Endelig har jeg lært å lytte til kona mi, og hører hva hun virkelig sier”

”Denne helgen fikk jeg tilbake kjæresten min”

”Kurset var fint, men det beste var å møte andre i samme situasjon
Som oss”

”Nå skjønner jeg at det er sorgreaksjoner jeg har”

VIDEREFØRING AV PROSJEKTET:

”Hva med oss?” er nå blitt et eget program under Barne- Ungdoms- og familiedirektoratet med årlig Bevilgning på NKR 7 mill

6 utvalgte familievernkontor i

Region Sør	Skien
Region Vest	Sogndal
Region Midt Norge	Trondheim
Region Nord	Harstad
Region Øst	Lillehammer og Oslo sør

Samlivssenteret ved Modum Bad er fortsatt ansvarlig for Fagutvikling og oppfølging

Mer info om ”Hva med oss?”

På www.hvamedoss.no

Kontakter:

marianne.bie@sabhf.no

egil.halleland@samlivssenteret.no